

SYSTEM IDENTYFIKACJI
ELEKTROMOBILNOŚCI
– ZNAKI I SYMBOLE

WYDAWCA

Polskie Stowarzyszenie Paliw Alternatywnych
pspa.com.pl

OPINIA PRAWNA

Filip Opoka

REDAKCJA

Łukasz Witkowski, Jan Wiśniewski, Albert Kania

PROJEKT GRAFICZNY I SKŁAD

Magda Furmanek

Wszelkie prawa zastrzeżone
Warszawa, 2019

1. PIKTOGRAMY

05

2. ZNAKI PIONOWE

09

SPIS
TREŚCI

3. ZNAKI POZIOME

24

4. OPINIA PRAWNA

31

Szanowni Państwo,

z uwagi na brak kompleksowych rozwiązań prawnych i w większości zamknięty katalog znaków, zarówno pionowych jak i poziomych, wprowadzenie szeregu znaków umożliwiających stworzenie systemu identyfikacji elektromobilności w Polsce jest utrudnione.

Z uwagi na powyższe, przygotowaliśmy niniejszy raport, który proponuje gotowe przykłady rozwiązań graficznych, mogące posłużyć jako narzędzie do stworzenia takiego systemu w ramach nowelizacji przepisów dotyczących znaków drogowych w Polsce.

Brak przedmiotowych uregulowań będzie stanowił przeszkodę w rozpowszechnieniu informacji związanych z obszarem elektromobilności, w tym w zakresie udogodnień przewidzianych dla użytkowników pojazdów elektrycznych, jak i praktycznych informacji potrzebnych do planowania podróży pojazdem elektrycznym.

Liczę, że niniejszy raport otworzy dyskusję na temat konieczności uregulowania tej ważnej dla rozwoju rynku kwestii. Zapraszam do lektury.

Maciej Mazur

Dyrektor Zarządzający PSPA

1. PIKTOGRAMY

1. PIKTOGRAMY

1.1 Piktogram podstawowy

PIKTOGRAM PODSTAWOWY (ZNAK PIONOWY I POZIOMY)

Samochód elektryczny

Wersja bazowa

EV

EV – Pojazd elektryczny (ang. *Electric vehicle*)

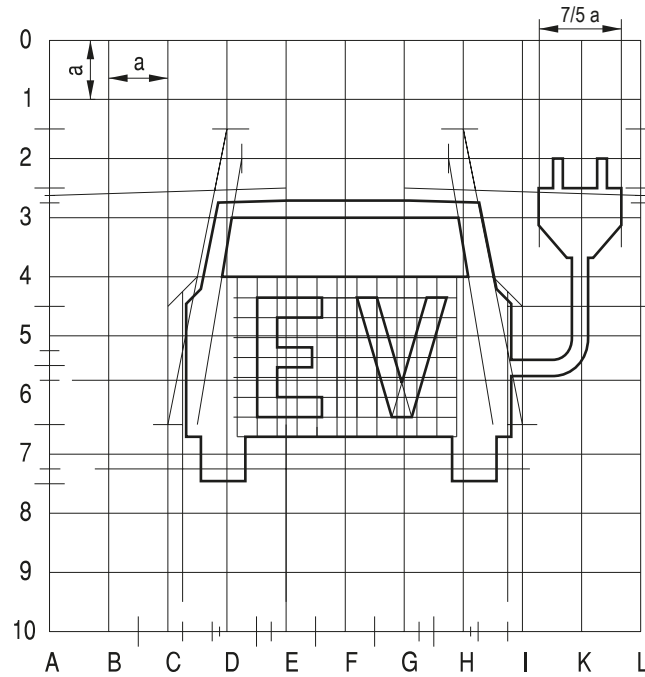
1. PIKTOGRAMY

1.1 Piktogram podstawowy

KONSTRUKCJA PIKTOGRAMU

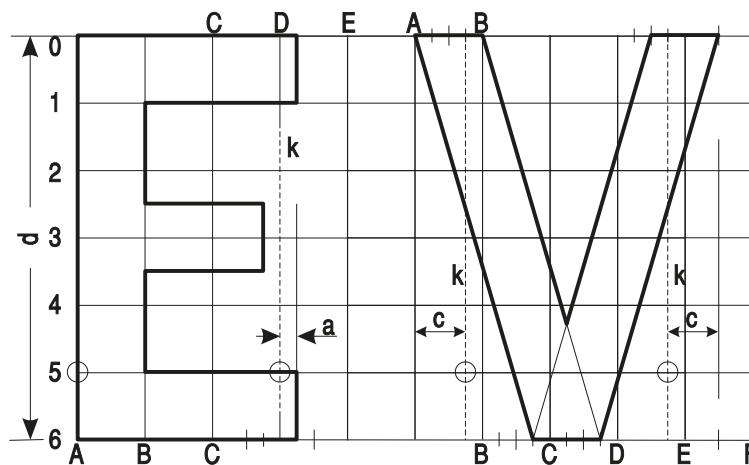
ZNAKI PIONOWE

Szablon samochodu elektrycznego

LITERNICTWO DROGOWE

ZNAKI PIONOWE

Szerokości liter w jednostkach „gr”

Litery duże	Szerokość
E	3,00
V	3,00

$a = 1/4 \text{ gr}$

$c = 3/4 \text{ gr}$

d – wysokość liter dużych

k – linia korekcyjna

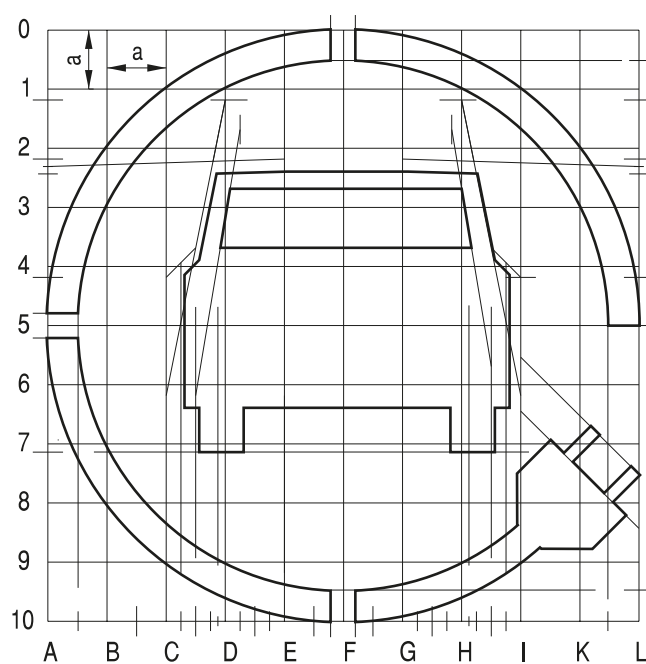
1. PIKTOGRAMY

1.2 Piktogram uzupełniający

PIKTOGRAM UZUPEŁNIAJĄCY (ZNAK POZIOMY)

Samochód elektryczny

Wersja dodatkowa (w kole)

2. ZNAKI PIONOWE

2. ZNAKI PIONOWE

2.1 Pas ruchu dla pojazdów elektrycznych

PAS RUCHU DLA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH

Początek pasa ruchu
dla pojazdów elektrycznych

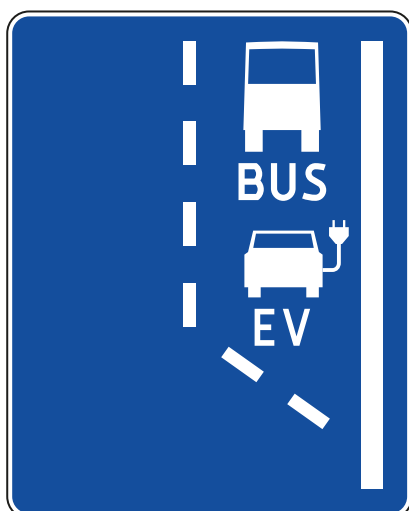

Pas ruchu
dla pojazdów elektrycznych

PAS RUCHU DLA AUTOBUSÓW I POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH

Początek pasa ruchu
dla autobusów
i pojazdów elektrycznych

Pas ruchu
dla autobusów
i pojazdów elektrycznych

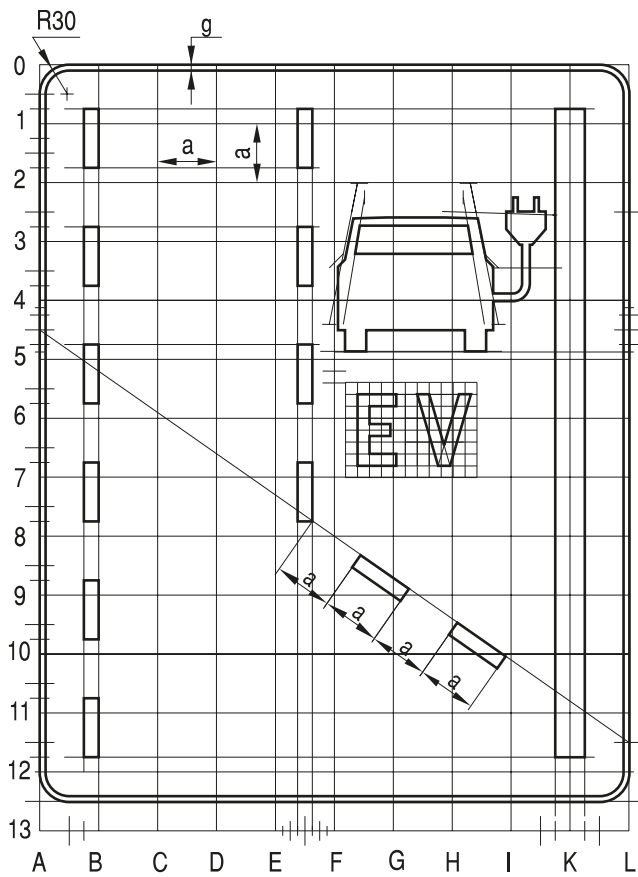

2. ZNAKI PIONOWE

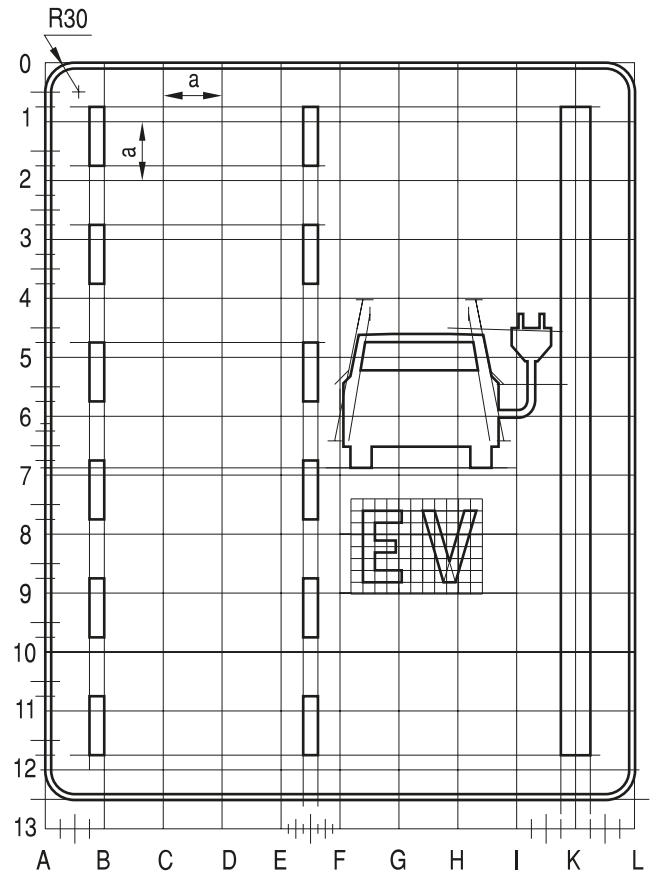
2.1 Pas ruchu dla pojazdów elektrycznych

KONSTRUKCJA ZNAKÓW DROGOWYCH SCHEMATY

Początek pasa ruchu
dla pojazdów elektrycznych

Pas ruchu
dla pojazdów elektrycznych

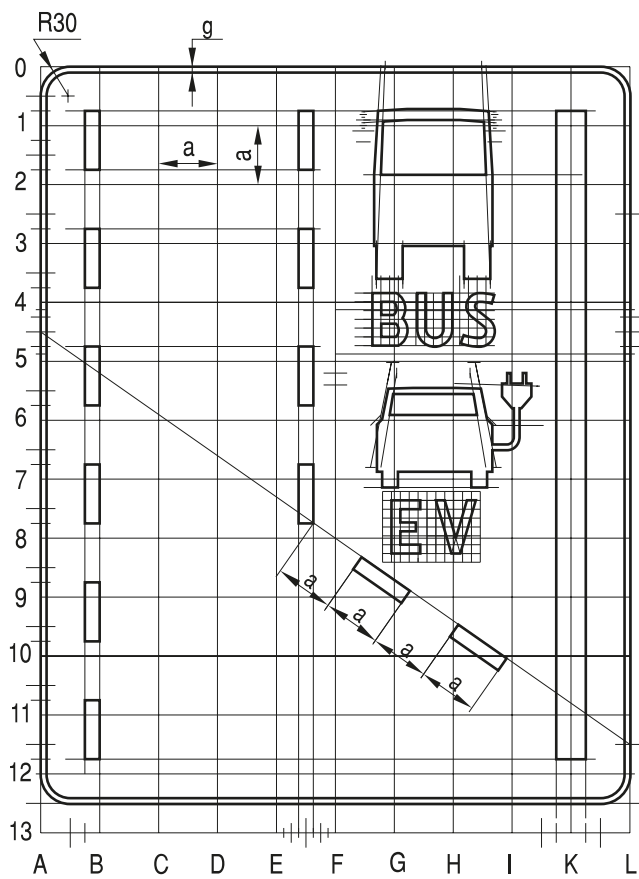

2. ZNAKI PIONOWE

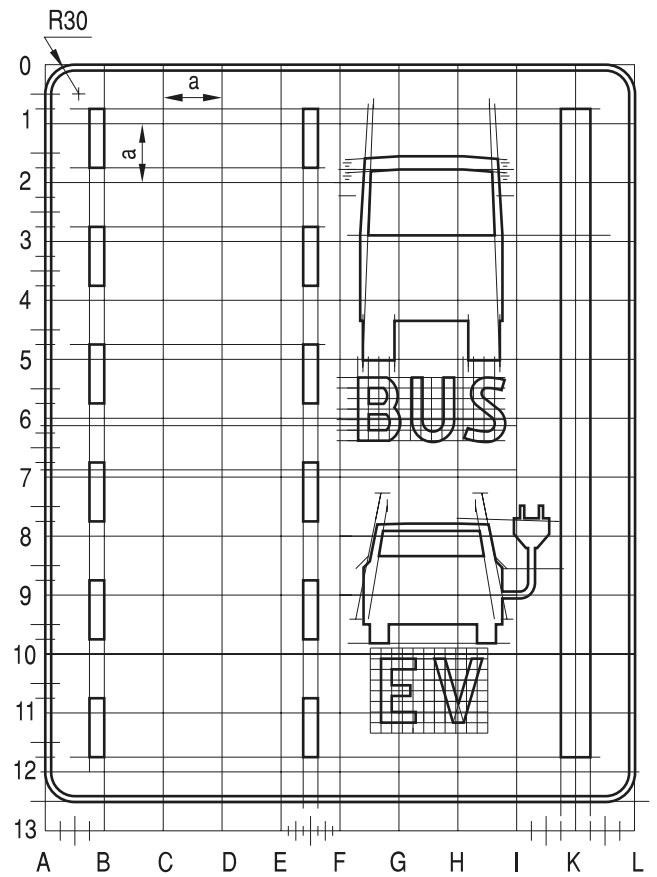
2.1 Pas ruchu dla pojazdów elektrycznych

KONSTRUKCJA ZNAKÓW DROGOWYCH SCHEMATY

Początek pasa ruchu
dla autobusów
i pojazdów elektrycznych

Pas ruchu
dla autobusów
i pojazdów elektrycznych

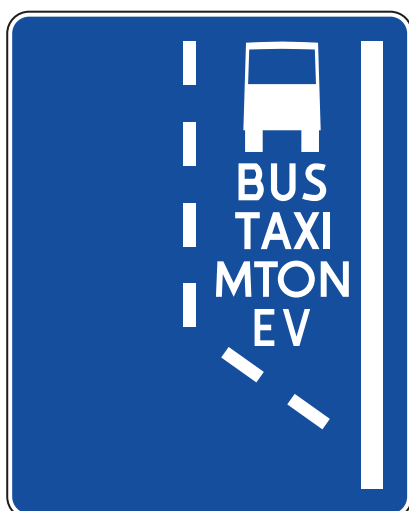

2. ZNAKI PIONOWE

2.1 Pas ruchu dla pojazdów elektrycznych

PAS RUCHU DLA AUTOBUSÓW, TAXI, MTON I POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH

Początek pasa ruchu
dla autobusów, taksówek, MTON
i pojazdów elektrycznych

Pas ruchu
dla autobusów, taksówek, MTON
i pojazdów elektrycznych

2. ZNAKI PIONOWE

2.2 Miejsce postojowe dla pojazdów elektrycznych

PARKING

Miejsce postojowe
zastrzeżone dla pojazdów elektrycznych

2. ZNAKI PIONOWE

2.2 Stacja ładowania pojazdów elektrycznych

STACJA ŁADOWANIA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH

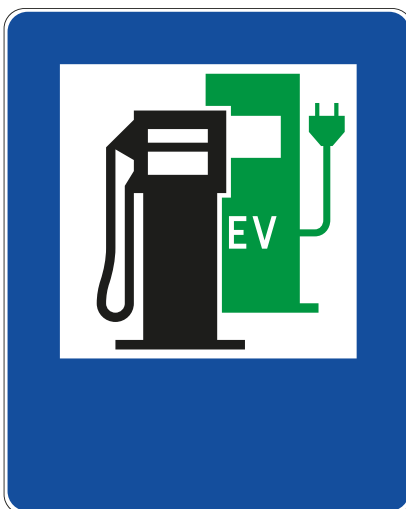
Stacja ładowania
jako samodzielny punkt

→ Ze wskazaniem odległości

Stacja ładowania
zintegrowana ze stacją benzynową

→ Ze wskazaniem odległości
i kierunku

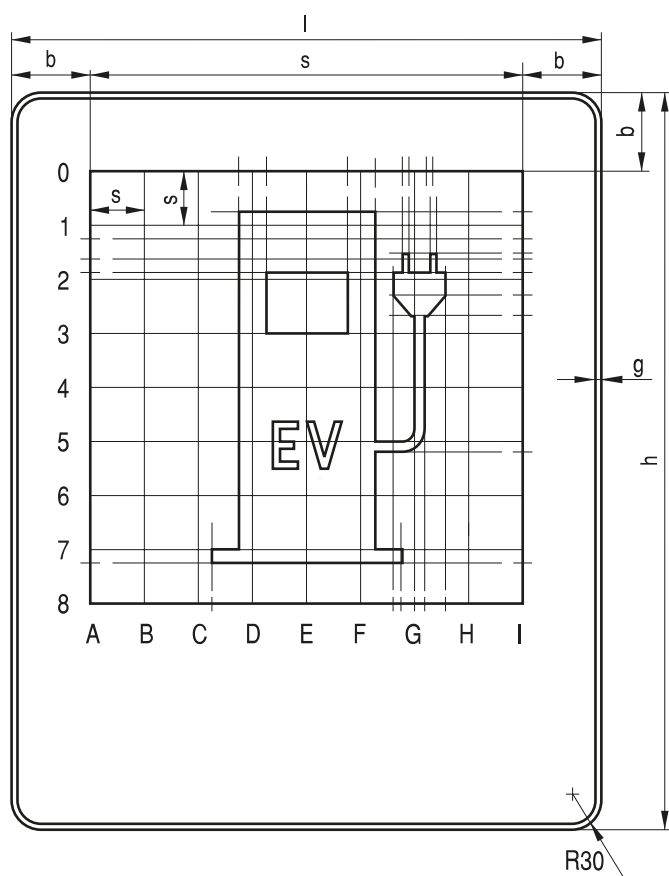
2. ZNAKI PIONOWE

2.2 Stacja ładowania pojazdów elektrycznych

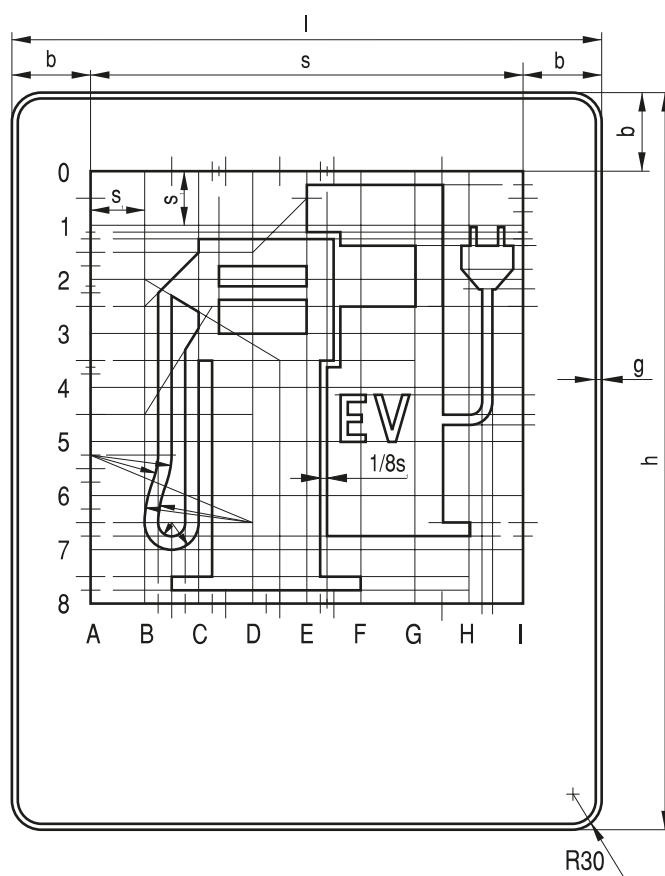
KONSTRUKCJA ZNAKÓW DROGOWYCH

SCHEMATY

Stacja ładowania
jako samodzielny punkt

Stacja ładowania
zintegrowana ze stacją benzynową

2. ZNAKI PIONOWE

2.2 Stacja ładowania pojazdów elektrycznych

STACJA ŁADOWANIA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH

Tabliczka informująca o stacji ładowania umieszczana pod znakiem D-23 „Stacja paliwowa”

Stacja ładowania umieszczona obok znaku D-23 na zbiorczej tablicy informacyjnej jednorządowej

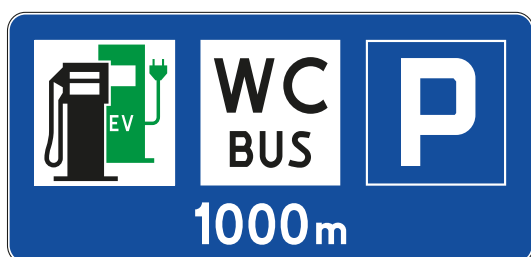
2. ZNAKI PIONOWE

2.2 Stacja ładowania pojazdów elektrycznych

STACJA ŁADOWANIA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH

Zbiorcza tablica informacyjna o obiektach dla podróżnych:

a) jednorzędowa

b) dwurzędowa

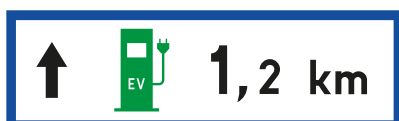

Symbol stacji ładowania na drogowskazie wskazującym kierunek:

a) w prawo

b) na wprost

Symbol stacji ładowania na tablicy informującej o kierunku, numerze drogi i odległości:

2. ZNAKI PIONOWE

2.3 Tabliczki informacyjne dotyczące pojazdów elektrycznych

TABLICZKI DO ZNAKÓW DROGOWYCH

Tabliczka wskazująca liczbę miejsc ładowania

Tabliczka informująca, że są specjalne miejsca dla pojazdów elektrycznych

Tabliczka informująca, że nie dotyczy pojazdów elektrycznych

Nie dotyczy
EV

Nie dotyczy

Tabliczka informująca, że nie dotyczy pojazdów elektrycznych będących w trakcie ładowania z ograniczeniem czasowym

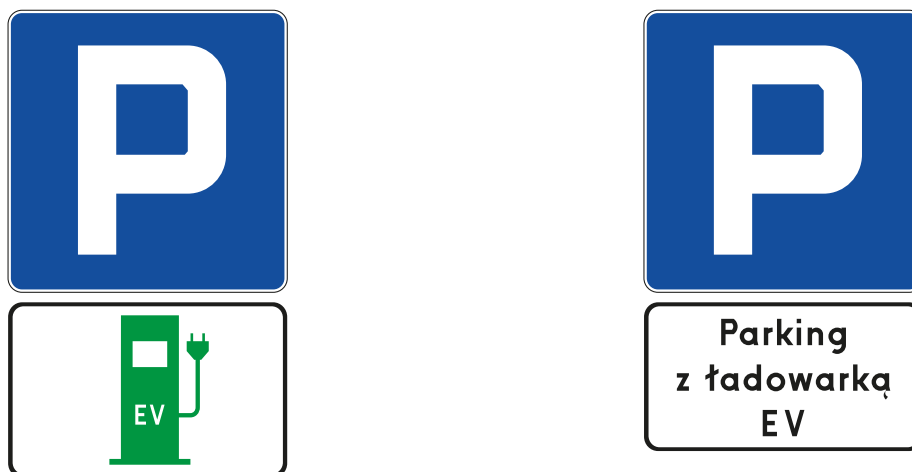
Nie dotyczy
EV do 30 min
podczas
ładowania

2. ZNAKI PIONOWE

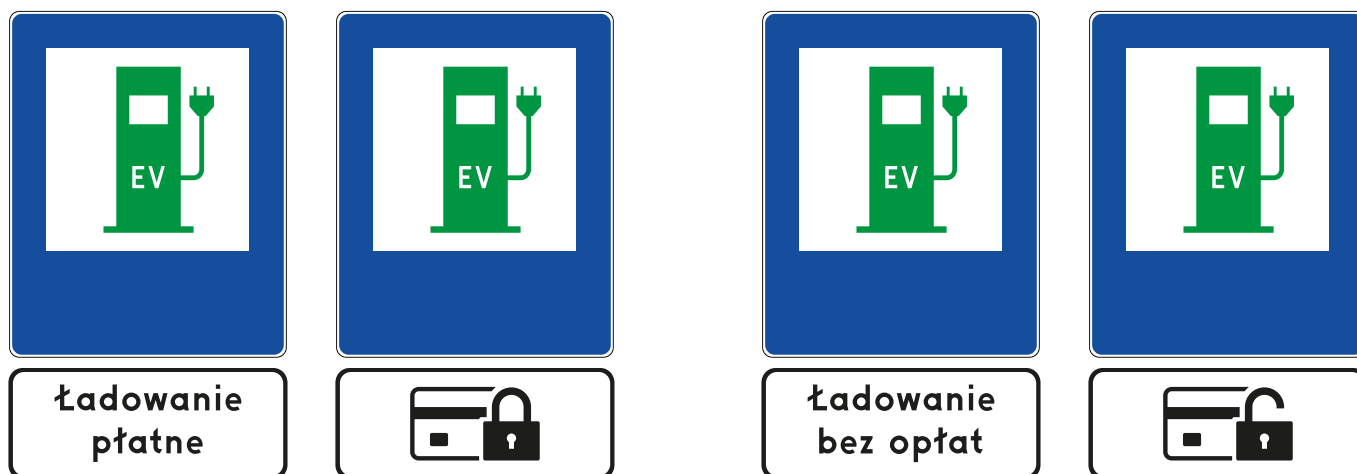
2.3 Tabliczki informacyjne dotyczące pojazdów elektrycznych

TABLICZKI DO ZNAKÓW DROGOWYCH

Tabliczka informująca,
że parking jest wyposażony w ładowarkę

Tabliczka informująca,
że dana stacja ładowania jest płatna lub darmowa

2. ZNAKI PIONOWE

2.3 Tabliczki informacyjne dotyczące pojazdów elektrycznych

TABLICZKI DO ZNAKÓW DROGOWYCH

Tabliczka informująca, że postój w czasie ładowania jest ograniczony danym czasem

Tabliczka informująca, że postój jest tylko dla pojazdów elektrycznych korzystających ze stacji ładowania

Tabliczka informująca, że dana stacja ładowania jest czynna w godzinach X-Y

Tabliczka informująca, że stacja ładowania jest wyłącznie dla: mieszkańców osiedla, klientów sklepu etc.

(dla osób prywatnych)

2. ZNAKI PIONOWE

2.4 Tablice informacyjne dla stacji ładowania

TABLICE INFORMACYJNE

Tablica ogólna
(podstawowa dla wszystkich tablic)

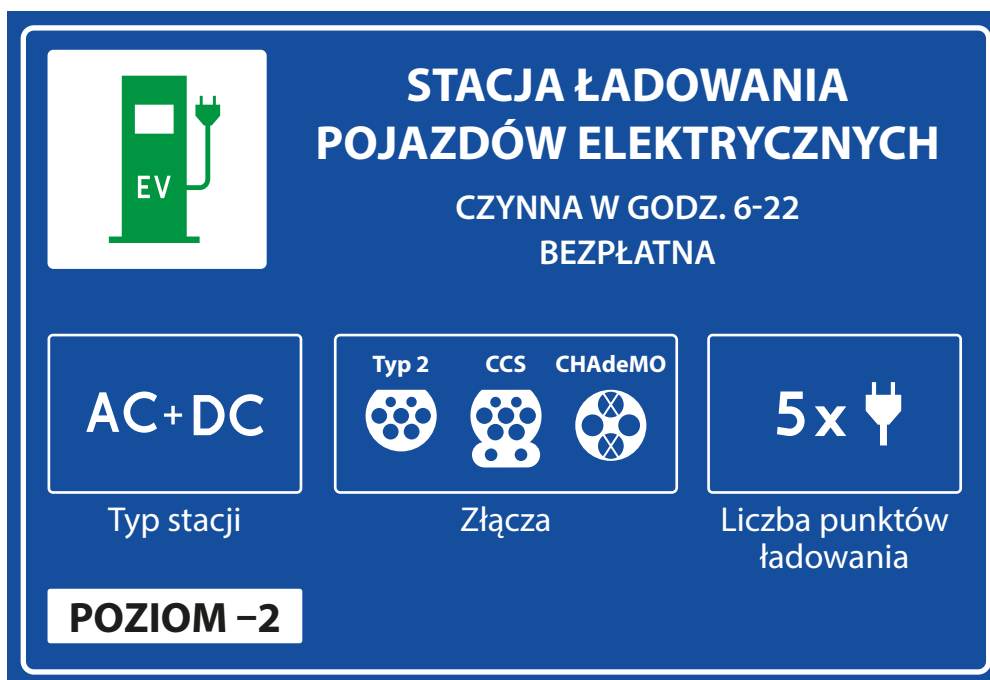

2. ZNAKI PIONOWE

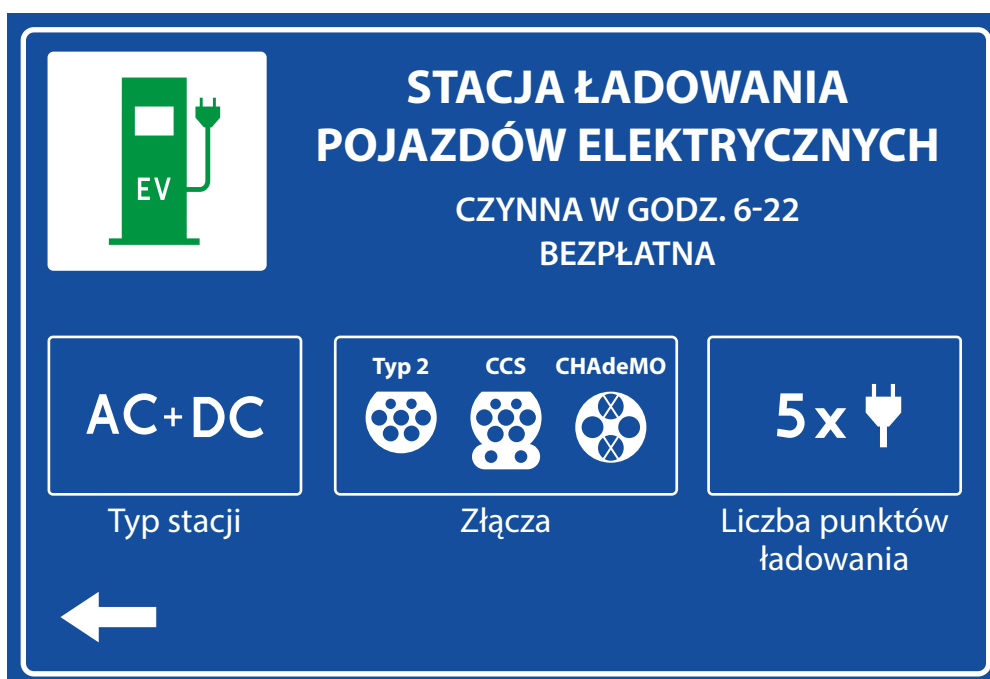
2.4 Tablice informacyjne dla stacji ładowania

TABLICE INFORMACYJNE

Tablica dla parkingu podziemnego/piętrowego ze wskazaniem poziomu

Tablica dla parkingu naziemnego ze wskazaniem kierunku

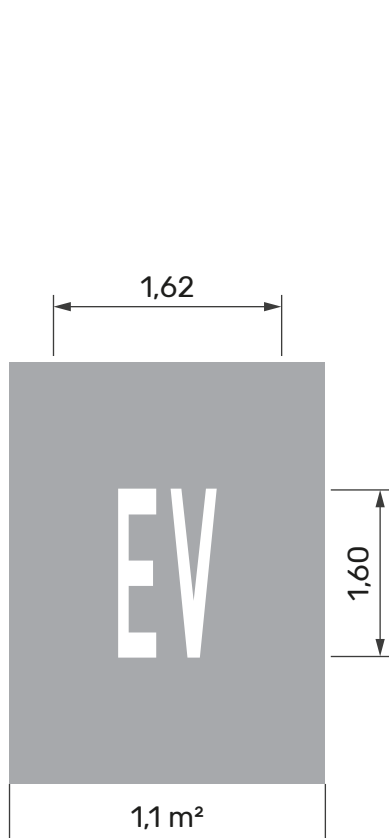
3.
ZNAKI
POZIOME

3. ZNAKI POZIOME

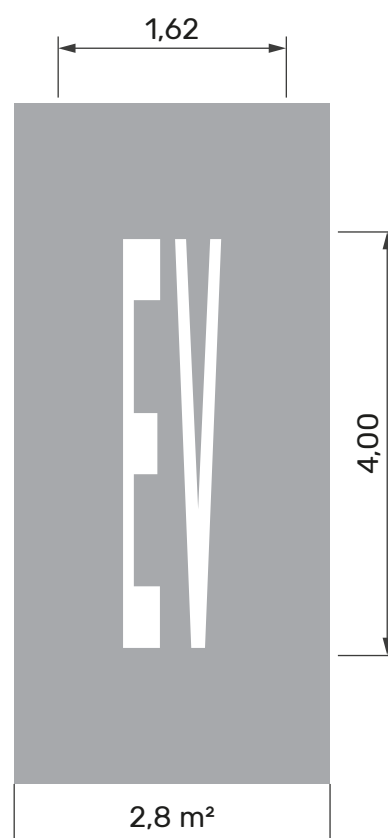
3.1 Napis „EV”

NAPIS „EV”

a) krótki

b) długi

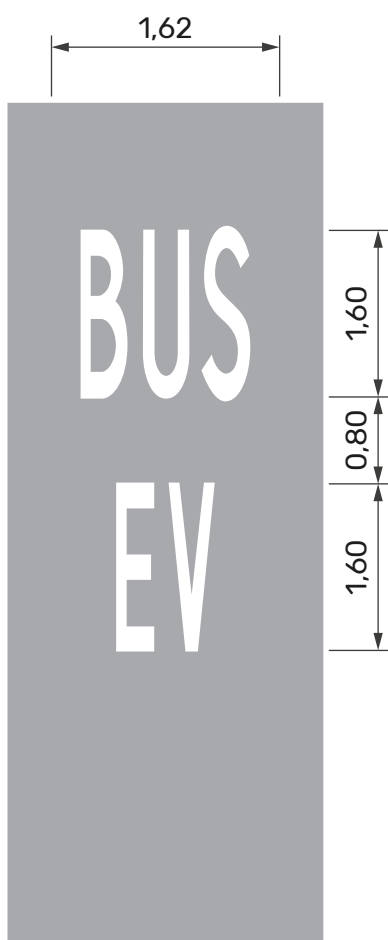

EV – Pojazd elektryczny (ang. *Electric vehicle*)

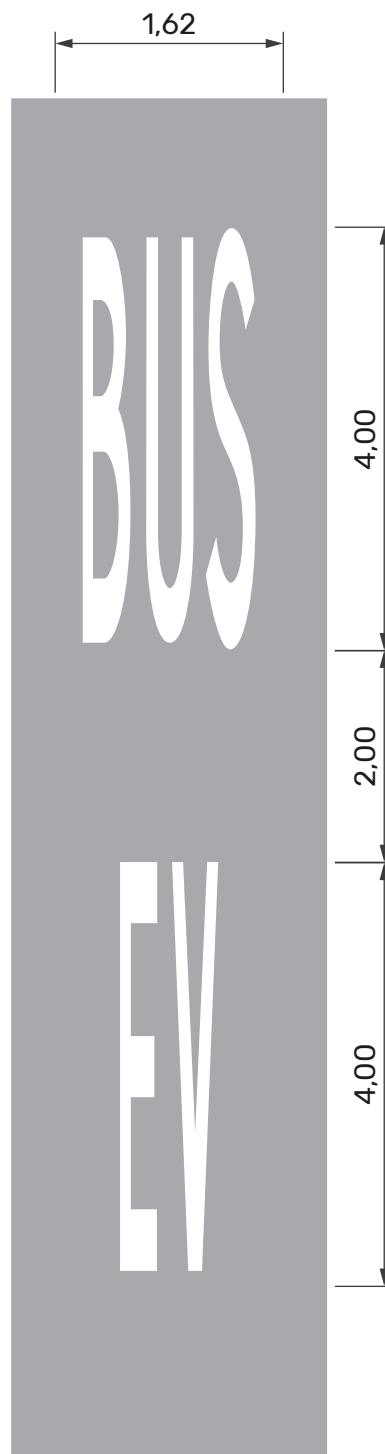
3. ZNAKI POZIOME

3.1 Napis „EV”

c) krótki z napisem „BUS”

d) długi z napisem „BUS”

3. ZNAKI POZIOME

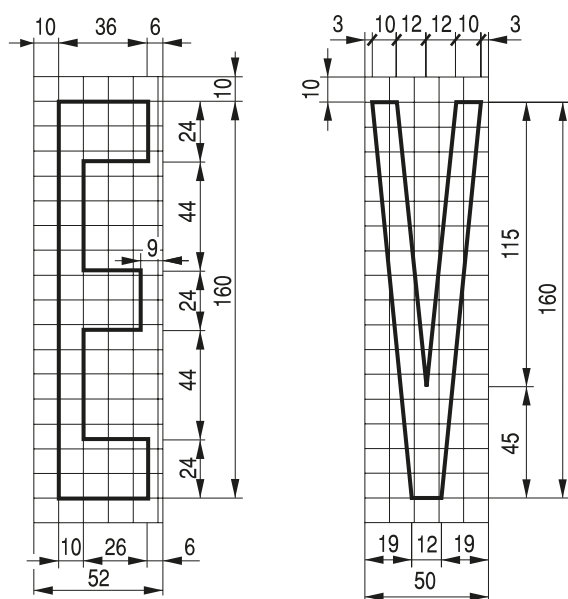
3.1 Napis „EV”

LITERNICTWO DROGOWE

ZNAKI POZIOME

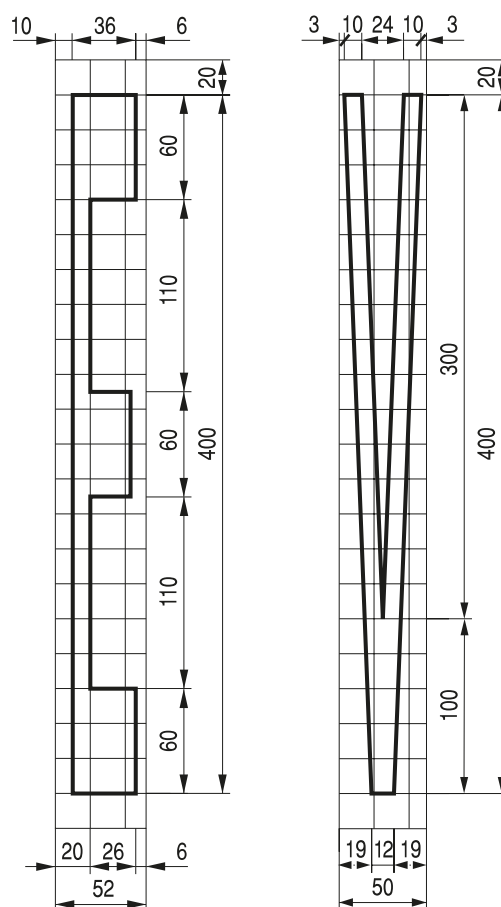
a) Odmiana krótka

Wymiary w cm

b) Odmiana długa

Wymiary w cm

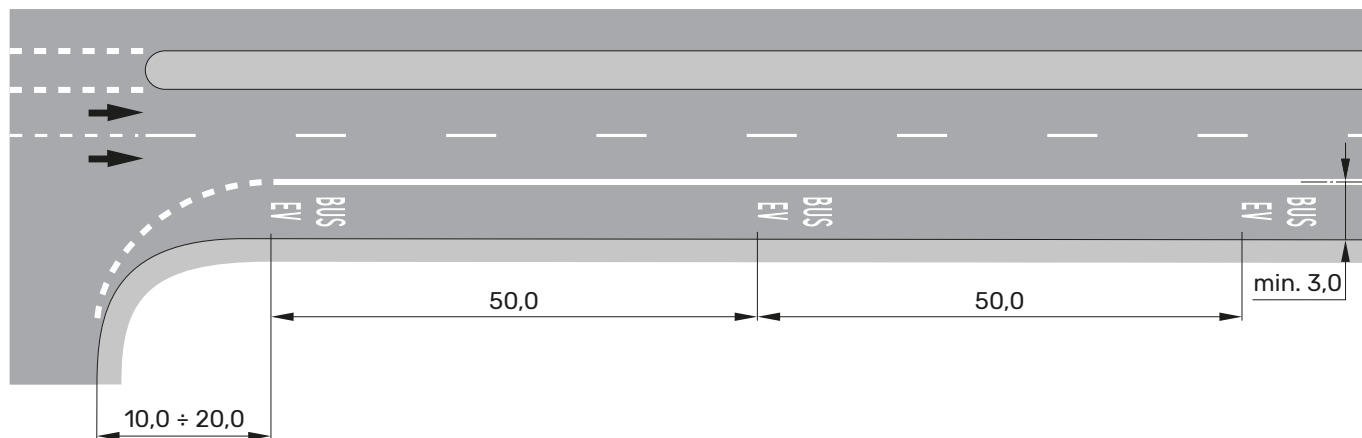

3. ZNAKI POZIOME

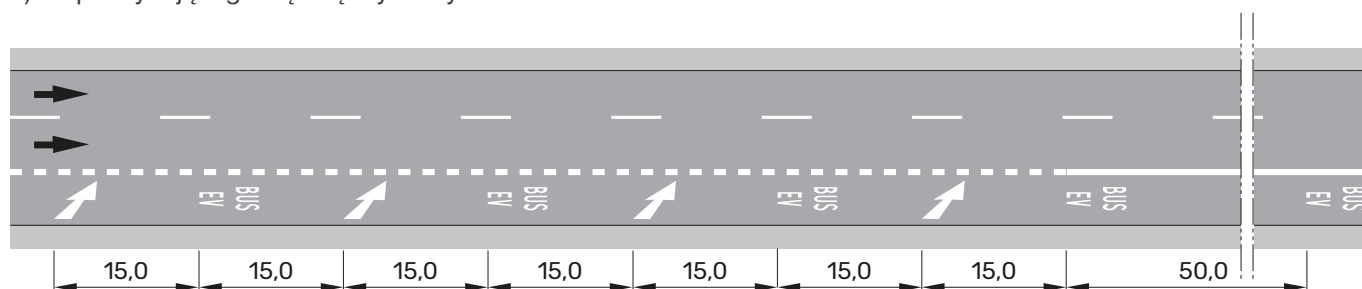
3.1 Pas ruchu dla pojazdów elektrycznych

OZNAKOWANIE PASA RUCHU DLA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH:

a) rozpoczynającego się za skrzyżowaniem

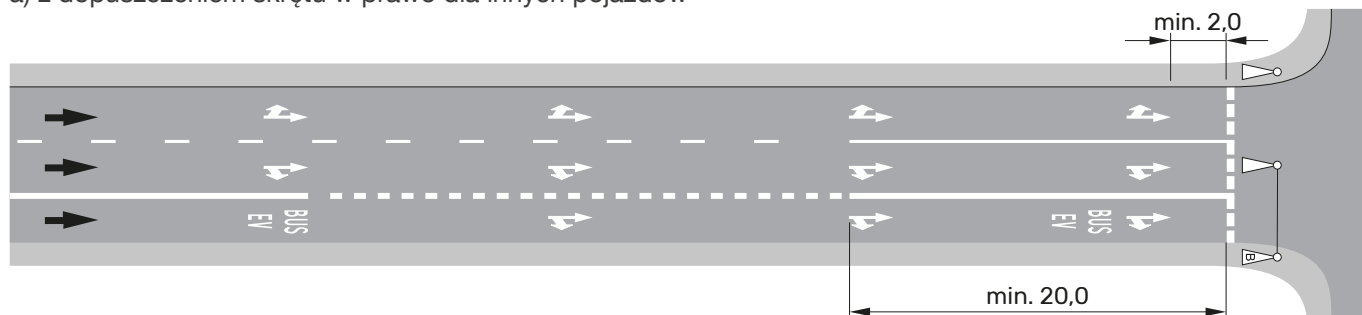

b) rozpoczynającego się między skrzyżowaniami

OZNAKOWANIE ZAKOŃCZENIA PASA RUCHU DLA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH PRZED SKRZYŻOWANIEM:

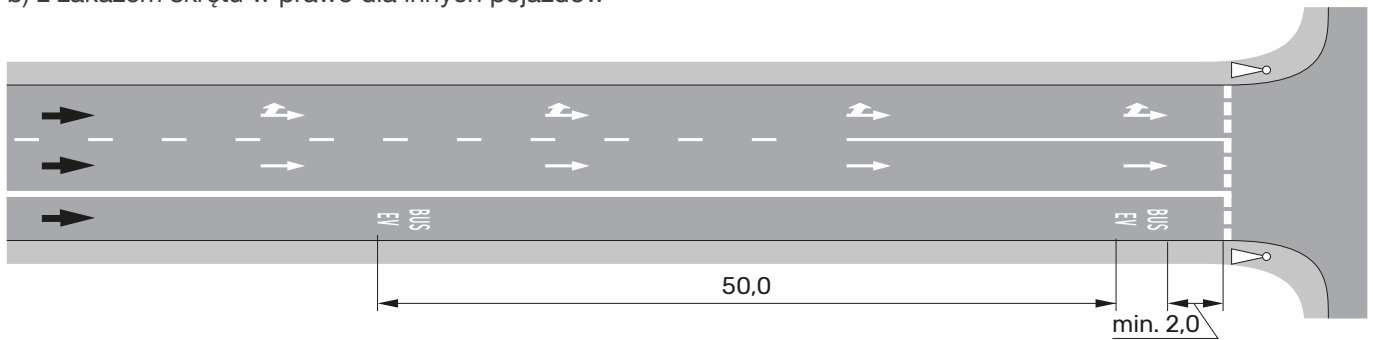
a) z dopuszczeniem skrętu w prawo dla innych pojazdów

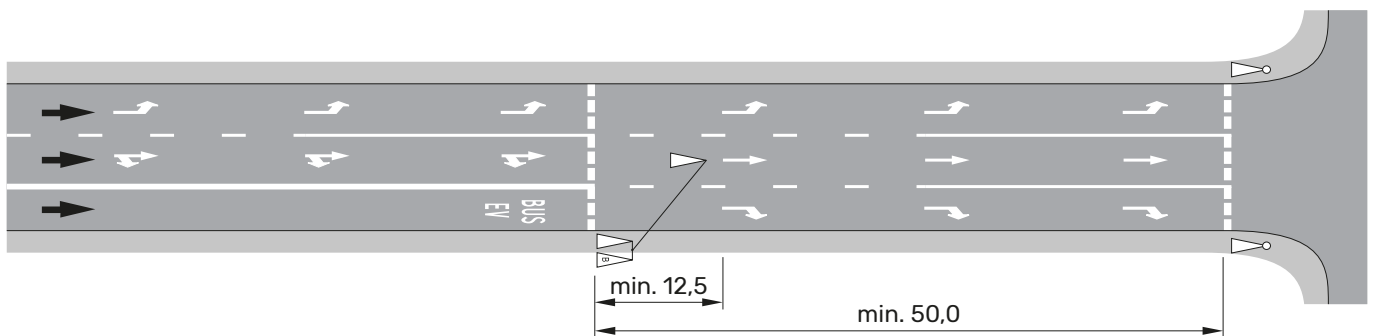
3. ZNAKI POZIOME

3.1 Pas ruchu dla pojazdów elektrycznych

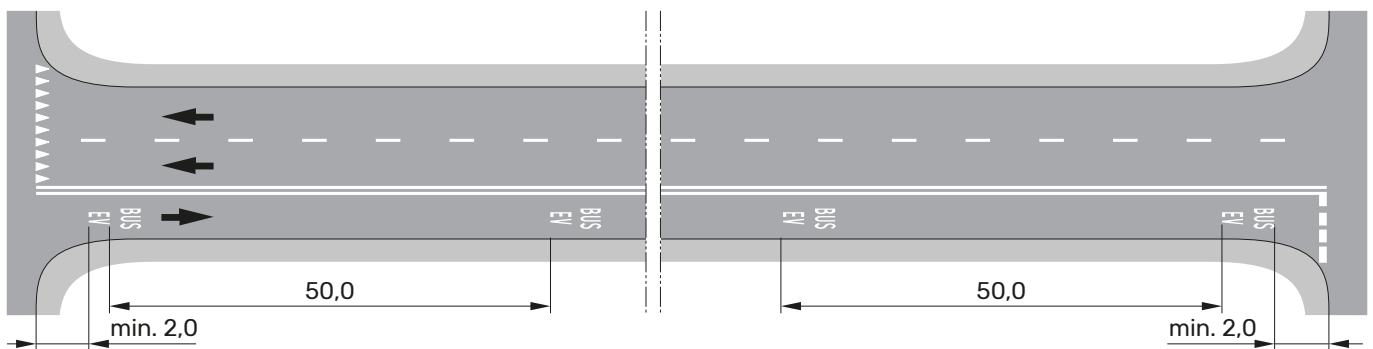
b) z zakazem skrętu w prawo dla innych pojazdów

OZNAKOWANIE ZAKOŃCZENIA PASA RUCHU DLA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH PRZED SKRZYŻOWANIEM ZE ŚLUZĄ SYGNALIZACYJNĄ

OZNAKOWANIE PASA RUCHU DLA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH O KIERUNKU PRZECIWNYM DO KIERUNKU NA SĄSIEDNIM PASIE RUCHU

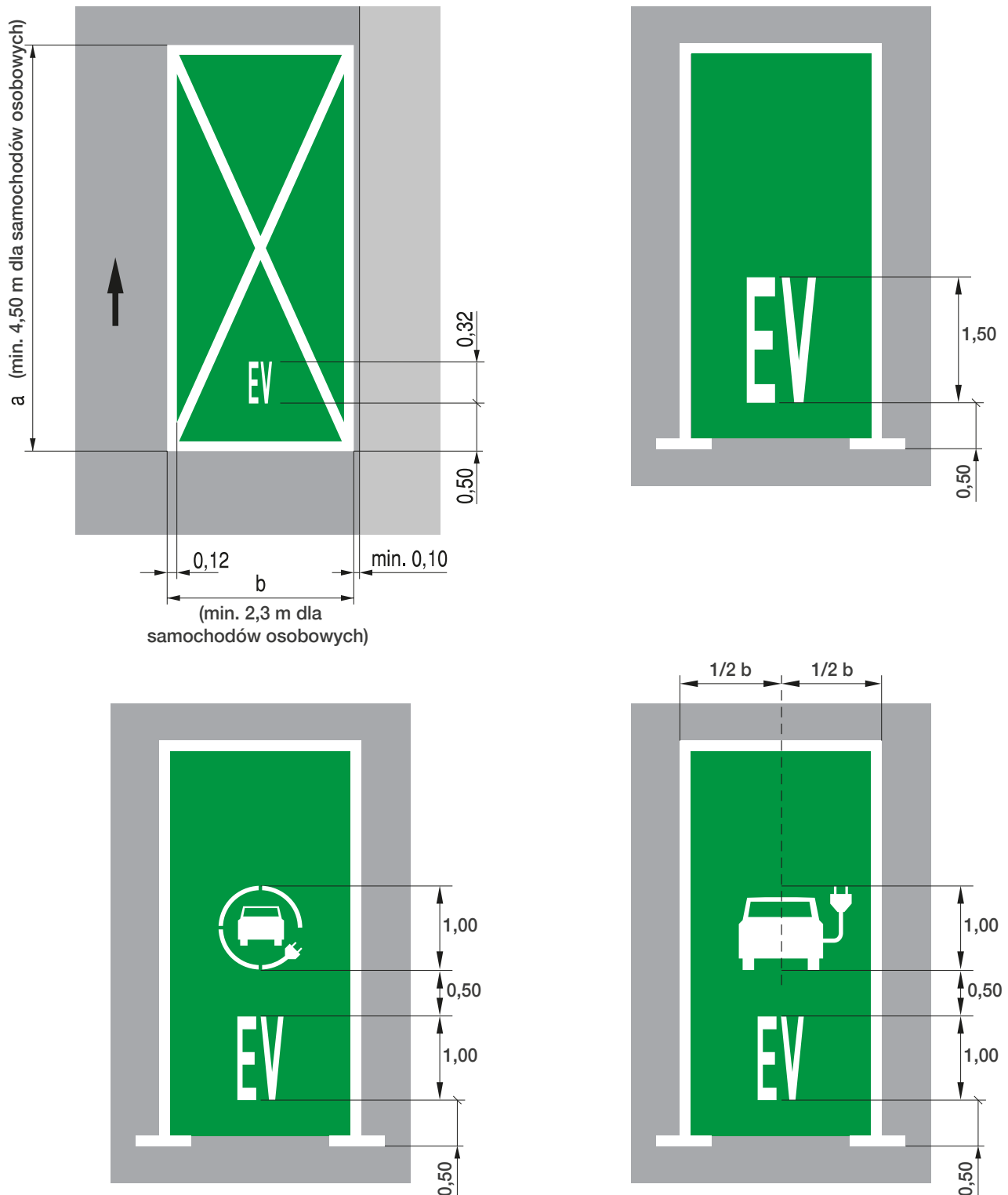

3. ZNAKI POZIOME

3.2 Miejsce postojowe dla pojazdów elektrycznych

OZNAKOWANIE STANOWISKA POSTOJOWEGO DLA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH:

Wymiary w m

4. OPINIA PRAWNA

OPINIA PRAWNA

PODSTAWOWE INFORMACJE

Drogi publiczne, a więc takie, z których może korzystać każdy, ze względu na funkcje pełnione przez nie w sieci drogowej, dzielą się w Polsce na następujące kategorie:

- > drogi krajowe,
- > drogi wojewódzkie,
- > drogi powiatowe,
- > drogi gminne.

Ruch na drogach publicznych jest zorganizowany według zasad określonych w odpowiednich przepisach, głównie ustawie z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 1990 ze zm.) (dalej: „**Prawo o ruchu drogowym**”) oraz rozporządzeniach wykonawczych do niej, w szczególności odbywa się w oparciu o dokumentację opisującą tzw. **organizację ruchu**, która rozumiana jest jako mające wpływ na ruch drogowy:

- > geometrię drogi i zakres dostępu do drogi,
- > sposób umieszczania znaków pionowych, poziomych, sygnalizatorów i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- > zasady i sposób działania sygnalizacji, znaków świetlnych, znaków o zmiennej treści i innych zmiennych elementów.

Jednym z istotnych elementów organizacji ruchu jest zatem **umieszczenie znaków pionowych i poziomych**. Zasady umieszczania na drogach publicznych znaków drogowych pionowych i poziomych są szczegółowo regulowane w rozporządzeniach wykonawczych wydanych na podstawie Prawa o ruchu drogowym, w tym Rozporządzenie Ministra Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 454 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach. Ponadto, rozporządzenia te określają wzory znaków drogowych, a organy przygotowujące opis organizacji ruchu na danym terenie, w postaci dokumentu zwanego **projektem organizacji ruchu**, są zobowiązane do posługiwania się na potrzeby organizacji tego ruchu znakami przewidzianymi w przedmiotowych rozporządzeniach.

ORGANIZACJA RUCHU W MIEŚCIE I JEJ ZMIANA

Jak wskazano powyżej, wprowadzenie organizacji ruchu na nowo wybudowanej drodze lub jej zmiana na drodze istniejącej wymaga przygotowania projektu organizacji ruchu, który wymaga zatwierdzenia przez organ zarządzający ruchem (z wyjątkiem dróg wewnętrznych, gdy robi to podmiot zarządzający drogą).

Projekt organizacji ruchu do zatwierdzenia może przedstawić m.in.:

- > **zarząd drogi**,
- > **organ zarządzający ruchem**,
- > **podmiot, który prowadzi działalność gospodarczą** i wnioskuje o umieszczenie znaku informacyjnego oznaczającego obiekt mający charakter obiektu usługowego.

Projekt organizacji ruchu zawiera m.in.:

- > **plan orientacyjny** w skali od 1:10 000 do 1:25 000 z zaznaczeniem drogi lub dróg, których projekt dotyczy,
- > **plan sytuacyjny** w skali 1:500 lub 1:1 000 (w uzasadnionych przypadkach organ zarządzający ruchem może dopuścić skalę 1:2 000 lub szkic bez skali) zawierający m.in. lokalizację istniejących, projektowanych oraz usuwanych znaków drogowych.

Do przedstawionego do zatwierdzenia projektu organizacji ruchu powinny być dołączone **opinie**:

- a) **komendanta wojewódzkiego Policji** – w przypadku projektu obejmującego drogę krajową lub wojewódzką, chyba że zachodzi sytuacja opisana w lit. c) poniżej,
- b) **komendanta powiatowego Policji** – w przypadku projektu obejmującego drogę powiatową, chyba że zachodzi sytuacja opisana w lit. c) poniżej,
- c) **komendanta miejskiego Policji** – w przypadku projektu obejmującego drogę położoną w mieście na prawach powiatu lub w mieście stołecznym Warszawie, z wyjątkiem autostrady i drogi ekspresowej,
- d) **zarządu drogi**, jeżeli nie jest on jednostką składającą projekt;
- e) **organu zarządzającego ruchem** na drodze krzyżującej się.

4. OPINIA PRAWNA

Na drogach publicznych, w zależności od ich kategorii, zarządzają ruchem różne organy. Są nimi:

- a) drogi krajowe – **Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad**, chyba że zachodzi sytuacja opisana w lit. d) poniżej,
- b) drogi wojewódzkie – **marszałek województwa**, chyba że zachodzi sytuacja opisana w lit. d) poniżej,
- c) drogi powiatowe i gminne – **starosta**, chyba że zachodzi sytuacja opisana w lit. d) poniżej,
- d) drogi publiczne położone w miastach na prawach powiatu, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych – **prezydent miasta**.

Z kilkoma wyjątkami organizację ruchu, w szczególności zadania techniczne polegające na umieszczeniu i utrzymaniu znaków drogowych, realizuje na własny koszt **zarząd drogi**.

ZNAKI DROGOWE, W TYM ZNAKI PRZEZNACZONE DO CELÓW ZWIĄZANYCH Z ELEKTROMOBILNOŚCIĄ

Na drogach stosuje się m.in. następujące znaki:

- > **znaki pionowe** w postaci tarcz, tablic z napisami lub symbolami,
- > **znaki poziome** w postaci linii, napisów i symboli umieszczonych na nawierzchni drogi.

Znaki drogowe pod względem przekazywanych informacji dzielą się w Polsce na:

- > **znaki ostrzegawcze**,
- > **znaki zakazu**,
- > **znaki nakazu**,
- > **znaki informacyjne**,
- > **znaki kierunku i miejscowości**,
- > **znaki uzupełniające**.

Przepisy wykonawcze do Prawa o ruchu drogowym szczegółowo określają wymogi m.in. w zakresie **wielkości, wymiarów i widoczności poszczególnych znaków**, w szczególności uzależniając ich wielkość od rodzaju drogi, przy której są umieszczane.

W miastach zazwyczaj krzyżuje się większość rodzajów dróg, dlatego w zależności od tego, przy której z dróg znak ma być umieszczony, mogą mieć zastosowanie inne wymogi w zakresie jego rozmiaru.

Jak do tej pory niewiele znaków drogowych jest dedykowanych dla ruchu pojazdów elektrycznych czy hybrydowych, stąd inicjatywa stworzenia raportu na ten temat i opracowania spójnego systemu identyfikacji elektromobilności dla miast. Dotychczasowe uregulowania prawne w pewnym zakresie dopuszczają dostosowanie istniejących obecnie znaków drogowych do potrzeb związanych z elektromobilnością i mogą być wykorzystane w tym celu bez konieczności ingerencji o charakterze legislacyjnym. W innych przypadkach, bez zmiany przepisów, posłużenie się znakiem zaproponowanym w tym raporcie będzie niemożliwe. Ocena poszczególnych rozwiązań zaprezentowanych w niniejszym opracowaniu odbywa się z tej właśnie perspektywy.

Zakres informacji, jakie mogą znaleźć się przy drogach i są przekazywane użytkownikom dróg w postaci znaków drogowych, jest ściśle określony i w przeważającej mierze niezwalający na wiele odstępstw. Pewne możliwości w tym zakresie dają znaki kierunku i miejscowości oznaczone w rozporządzeniach wykonawczych do Prawa o ruchu drogowym literą E, a w szczególności znak E-6, który wskazuje kierunek do obiektu użyteczności publicznej. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach drogowo-ski do obiektów użyteczności publicznej stosuje się w celu wskazania obiektów, w których świadczy się pomoc albo odbywa się obsługa administracyjna lub handlowa. Jedynie przykładowe znaki w tym obszarze zostały wskazane w tym rozporządzeniu dlatego na potrzeby elektromobilności, a w szczególności wskazania kierunku, w którym znajduje się ogólnodostępna stacja ładowania mogą one zostać wykorzystane. Jednym z przykładów podanych w rozporządzeniu, a zatem dopuszczalnych jest centrum handlowe. Trudno w takiej sytuacji polemizować z możliwością wskazania przy użyciu tego znaku również kierunku do stacji ładowania jednak wobec braku obowiązującego piktogramu powinno to być oznaczenie słowne. Mimo to, biorąc pod uwagę uproszczoną formę tego znaku trudno oczekiwać, że spełni on wymogi jakie pojawiają się na drogach w związku z rozwojem elektromobilności.

Biorąc pod uwagę powyższe, do czasu zmiany przepisów w tym zakresie, jako rozwiązanie tymczasowe można traktować możliwość lokowania (nie przy samych drogach, lecz w tzw. pasie drogowym) tablic informacyjnych przygotowanych przez samych przedsiębiorców przekazujących informacje o stacjach ładowania, mających jednakowoż charakter reklam, a nie znaków drogowych. Wiązać się to jednak będzie z koniecznością poniesienia kosztów związanych z zawarciem stosownej umowy lub uzyskaniem zezwolenia, a także wobec braku jednolitych standardów, może spowodować w rezultacie utrwalenie się niepożądanych praktyk i dużych rozbieżności w przekazie.

4. OPINIA PRAWNA

PAS RUCHU DLA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH

Zaprezentowany znak należałoby zakwalifikować do znaków informacyjnych. Obecnie obowiązujące przepisy nie uwzględniają tego typu znaku i jednocześnie organizacji ruchu przewidującej wyznaczenie pasa ruchu wyłącznie dla pojazdów elektrycznych. Co prawda występują znaki F-19 i F-20, które informują o pasach ruchu lub części drogi przeznaczonych do poruszania się pojazdów wskazanych na danym znaku, jednak symbole, których wykorzystanie w takiej sytuacji przewidują przepisy umożliwiają wyznaczenie takiego pasa (np. dla rowerów, pojazdów do 3,5 t, motocykli, samochodów ciężarowych) nie dają możliwości wskazania pojazdów elektrycznych.

PAS RUCHU DLA AUTOBUSÓW I POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH

Ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych wprowadziła uprawnienie dla pojazdów elektrycznych do poruszania się po pasach ruchu wyznaczonych dla autobusów, a zatem oznaczonych znakiem D-11 i D-12. Znaki te, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym do ustawy – Prawo o ruchu drogowym, służą do oznaczania pasa ruchu przeznaczonego tylko dla autobusów lub trolejbusów oraz innych pojazdów wykonujących odpłatny przewóz osób na regularnych liniach. Niemniej jednak, z uwagi na przytoczone powyżej uprawnienie wynikające z ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych, pojazdy elektryczne są również uprawnione do poruszania się po nich bez konieczności umieszczania na nich dodatkowej informacji w tym zakresie.

Niezależnie od tego, już w obecnym stanie prawnym, istnieje jednak możliwość umieszczenia na tym znaku dodatkowych napisów informujących o rodzajach pojazdów uprawnionych do korzystania z buspasów. Przepisy przykładowo wskazują na możliwość umieszczenia na nim napisu TAXI lub symbolu roweru. Przykładem zastosowania tej zasady jest również pojawiające się w na znakach pionowych i poziomych stosowanych w Warszawie oznaczenie MTON wskazujące pojazdy Miejskiego Transportu Osób Niepełnosprawnych jako uprawnione do poruszania się po tak oznaczonych pasach ruchu. Oznacza to, że dopuszczalne jest również potwierdzenie uprawnienia wynikającego z ustawy poprzez wyraźne wskazanie, że z tego pasa mogą korzystać pojazdy elektryczne. Obowiązujące przepisy nie precyzują, jak w takiej sytuacji miałby wyglądać dodatkowy napis na znaku i czy w związku z tym nie mógłby przyjąć formy piktogramu zaproponowanego w raporcie.

Należy jednak pamiętać, że w obrębie tej samej kategorii znaków drogowych pionowych, a konkretnie w odniesieniu do znaku D-18a stosowanego do oznaczania miejsca przeznaczonego do postoju pojazdów, przepisy dopuszczają stosowanie tabliczek określających użytkowników lub rodzaj pojazdów, dla których parking jest przeznaczony, podając jako przykład pojazdy elektryczne i sugerując, że oznaczenie na tabliczce powinno przedstawiać litery EE.

Wobec tego, dla zachowania spójności oznaczeń wydaje się, że również takie oznaczenie winno widnieć na znakach D-11 i D-12 w przypadku woli wskazania pojazdów elektrycznych, jako uprawnionych do korzystania z nich. Niewątpliwie jednak piktogram zaproponowany w raporcie cechuje zdecydowanie większa zdolność do przekazania odbiorcy zamierzonej informacji niż pozbawione oznaczenia piktograficznego i niezbyt intuicyjne również w warstwie słownej oznaczenie EE.

Dlatego dla eliminacji wyżej wskazanej wątpliwości oraz dla ułatwienia przekazu kierowanego do użytkownika drogi poruszającego się pojazdem elektrycznym, a także w celu rozpowszechnienia informacji o przywilejach przysługujących użytkownikom takich pojazdów, postulatem niniejszego raportu jest, aby piktogram w nim przedstawiony znalazł odzwierciedlenie w obowiązujących przepisach odnoszących się do znaków drogowych.

PARKING

W obecnie obowiązujących przepisach istnieje możliwość zastosowania przy drodze znaku D-18a wskazującego na miejsce przeznaczone na postój pojazdu uprawnionej osoby. W sytuacji posłużenia się takim znakiem, pod nim może znaleźć się tabliczka informująca, komu przysługuje możliwość postoju w tak oznaczonym miejscu. W przypadku pojazdów elektrycznych, tabliczka winna nosić opis EE. Podobnie jak w przypadku oznaczenia wskazującego na możliwość korzystania przez pojazdy elektryczne z pasa ruchu przeznaczonego dla autobusów, wydaje się uzasadnione, aby wskazane oznaczenie zostało zastąpione tym zaproponowanym w niniejszym raporcie. Warto przy tym zwrócić uwagę, że według projektu rozporządzenia Ministra Energii w sprawie oznakowania miejsc ładowania lub tankowania pojazdu samochodowego oraz formułowania i udostępniania informacji o możliwości ładowania lub tankowania pojazdu samochodowego paliwem alternatywnym, który stanowiąc ma wykonanie delegacji z ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych do oznakowania miejsc ładowania przewidziano wpisany w elipsę

4. OPINIA PRAWNA

symbol EV. Jego wprowadzenie spowodowałoby niespójność w ramach oznaczeń stosowanych na drogach. Dlatego warto byłoby przy okazji prac nad tym oznaczeniem ujedynolnić je i przewidzieć kompleksowy zestaw znaków dedykowanych dla elektromobilności.

STACJA ŁADOWANIA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH

Na podstawie obecnie obowiązujących przepisów, poza wskazaną powyżej możliwością zastosowania znaku kierunkowego kierującego do obiektu użyteczności publicznej w sposób opisowy, brak jest możliwości umieszczenia przy drodze znaku z symbolem stacji ładowania lub symbolem stacji ładowania wraz z innymi informacjami o odległości lub kierunku, w którym stacja się znajduje. Ze względu na istotność tego zagadnienia w kontekście korzystania z pojazdów elektrycznych, również postulat dołączenia do katalogu obowiązujących znaków opisywanego znaku ma dużą wagę.

TABLICZKI DO ZNAKÓW DROGOWYCH

Podobnie jak w powyżej opisanym przypadku, bez zmiany rozporządzenia wykonawczego do Prawa o ruchu drogowym nie istnieje możliwość posługiwania się tabliczkami zaprezentowanymi w raporcie powyżej, przede wszystkim z uwagi na wcześniej podnoszoną kwestię braku możliwości posłużenia się znakiem informującym o stacji ładowania (poza tablicą kierunku z umieszczonym na niej napisem).

Nieco inaczej przedstawia się to samo zagadnienie w odniesieniu do znaków zakazu. W tej kategorii, w tym w szczególności zaprezentowanego znaku B-36 - zakaz zatrzymywania, przepisy nie ograniczają zakresu informacji przekazywanych na tabliczkach towarzyszących tym znakom. Stanowią bowiem, że jeżeli istnieje potrzeba wyłączenia z zakazu pewnych uczestników ruchu lub rodzajów pojazdów, to należy stosować zwrot „Nie dotyczy...”.

Wobec braku ustalonego w przepisach piktogramu pojazdu elektrycznego, niedopuszczalne wydaje się jednak posługiwanie się na takiej tabliczce piktogramem zaproponowanym w raporcie, lecz opisem „pojazd elektryczny” lub skrótem EE dopuszczalnym na gruncie znaków informacyjnych. W konsekwencji, również w tym przypadku postulat dopuszczenia do użytku znacznie bardziej zrozumiałego piktogramu jest jak najbardziej uzasadniony.

Poza opisywaną już wcześniej możliwością zastosowania znaku D-18a – parking z miejscem przeznaczonym dla uprawnionego pojazdu, który umożliwia zastosowanie tabliczki informującej, kto został uprawniony do korzystania z tego miejsca parkingowego (w tym przypadku pojazd elektryczny) stosowanie pozostałych znaków informacyjnych zaproponowanych w tej sekcji, jak i tabliczek z informacjami towarzyszącymi, wymaga stosownej zmiany przepisów.

TABLICE INFORMACYJNE

Wobec braku uregulowań prawnych umożliwiających umiejscowienie przy drodze znaków drogowych informujących o stacji ładowania, również zbiorcze tablice prezentujące cały szereg przydatnych informacji na ten temat nie są obecnie usankcjonowane odpowiednimi przepisami i pozostają w sferze postulatywnej.

ZNAK EV W CHARAKTERZE ZNAKU POZIOMEGO

Zasada stosowana w odniesieniu do znaku pionowego D-11 i D-12, wskazującego pas ruchu przeznaczony dla autobusów, może znaleźć analogiczne zastosowanie w odniesieniu do odpowiednich znaków poziomych. Przepisy wskazują bowiem, że jeżeli na pasie ruchu dla autobusów dopuszcza się również inne pojazdy, bezpośrednio za napisem „BUS”, w odległości od 2 do 4 m, należy umieścić odpowiedni napis lub symbol określający ten pojazd (np. TAXI). W konsekwencji, za dopuszczalne w świetle obecnych przepisów należy uznać umieszczenie na tzw. buspasie napisu lub symbolu wskazującego, że może się tam poruszać pojazd elektryczny. Wobec braku wskazania w przepisach piktogramu, uzasadnione wydaje się posłużenie odpowiednim napisem.

Podobnie jak w przypadku znaku pionowego, mogą jednak powstać wątpliwości, czy może to być skrót EV czy powinien to być stosowany w przepisach skrót EE. Dla uniknięcia tych wątpliwości, przedmiotowa kwestia powinna zostać jednoznacznie uregulowana w ramach **kompleksowej nowelizacji przepisów umożliwiającej zastosowanie rozbudowanego i jednolitego (a także intuicyjnego) systemu identyfikacji elektromobilności**, co niniejszy raport postuluje.

OZNAKOWANIE STREFY CZYSTEGO TRANSPORTU

Znaki drogowe informacyjne

D-54

Strefa czystego transportu

D-55

Koniec strefy czystego transportu

TABLICE REJESTRACYJNE

dla pojazdów elektrycznych/wodorowych

Tablica o zielonym tle
z wytłoczonym czarnym numerem rejestracyjnym

Rozporządzenie
Ministerstwa Infrastruktury

– tablice będą wydawane od 1 stycznia 2020 r.

